

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ (КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНА
РОБОТА)**

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузь знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація освітня: бакалавр історії та археології

Кваліфікація професійна: історик, вчитель історії, фахівець з краєзнавчо-туристичної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради
(протокол № Від 02/25638 2020 р.)
Освітня програма вводиться в дію з «01» 09 2020 р.

В.о. ректора О.В. Дудник доц. О.В. Дудник

(наказ № 96 від «01» 09 2020 р.)

Умань, 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми
«Історія та археологія (краєзнавчо-туристична робота)», галузь знань 03
Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія, ступінь вищої
освіти – бакалавр; кваліфікація освітня: бакалавр історії та археології;
кваліфікація професійна: історик, вчитель історії, фахівець з краєзнавчо-
туристичної роботи

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми) Дудник Олена
Володимирівна

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри історії України
УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 14 від 23 червня 2020 р.)

Завідувач кафедри Кузнець Тетяна Володимирівна

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою історичного
факультету УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 12 від 28 червня 2020
р.)

Голова вченої ради факультету Карасевич Анатолій
Олександрович

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом
УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу Денисюк Ірина Анатоліївна

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичною радою
УДПУ імені Павла Тичини

Голова ради Розгон Валентина Володимирівна

ПОГОДЖЕНО

Голова навчально-методичної ради УДПУ імені Павла Тичини

 Розгон В.В.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена проектною групою кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Дудник Олена Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проектної групи:

Кузнець Тетяна Володимирівна, доктор історичних наук, професор кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Опацький Ігор Юрійович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Мовчан Галина Павлівна, директор ЗОШ I-III ступенів № 10 - медична гімназія Уманської міської ради.
2. Пікалюк Андрій Іванович, директор ЗОШ I-III ступенів №3 Уманської міської ради.
3. Давидюк Владислав Миронович, директор Державного історико-архітектурного заповідника Стара Умань.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

**I. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
032 Історія та археологія, спеціалізація: краєзнавчо-туристична робота**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, кафедра історії України, кафедра історії України
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший рівень вищої освіти. Академічна кваліфікація: бакалавр історії та археології Професійна кваліфікація: історик, вчитель історії, організатор з краєзнавчо-туристичної роботи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти (бакалавр) за спеціальністю Історія та археологія. Краєзнавчо-туристична робота.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЕКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Серія НД № 2489131 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 16 червня 2016 р. протокол № 121 (наказ МОН України від 21.06.2016 р. № 79-А) В галузі знань 03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія визнано акредитованим за рівнем бакалавр (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 р. № 1565). Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень FQ – ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 1.07 2026 р.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти опубліковується на сайті Університету https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohamy в рубриці «Навчання. Освітні програми»
2. Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечення наукової і професійної (теоретичної та практичної) підготовки конкурентоспроможного компетентного фахівця в галузі історії та археології, краєзнавчо-туристичної роботи.	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область Гуманітарні науки, спеціальність: історія та археологія спеціалізація: краєзнавчо-туристична робота	Обов'язкові дисципліни I. Цикл загальної підготовки – 80 кредитів. 1.1. Гуманітарна підготовка – 22 кредити. 1.2. Фундаментальна підготовка – 58 кредитів. II. Цикл професійної підготовки – 73 кредити. 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 30 кредитів. 2.2. Науково-предметна підготовка – 43 кредити. Дисципліни вільного вибору студента – 60 кредитів Блок №1 – 60 кредитів Блок № 2 – 60 кредитів Практична підготовка – 24 кредити

	Атестація – 3 кредити
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для бакалавра) Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку, науковців, учителів історії, працівників державних установ та громадських організацій, ініціативних фахівців, здатних генерувати нові ідеї та знання на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Здатність аналізувати та оперувати арсеналом сучасної академічної історичної науки, проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вимог компетентісно-орієнтованого навчання за напрямом підготовки «Історія та археологія». Акцент на критичному використанні первинних та вторинних джерел, документів з суспільно-історичних, соціокультурних проблем, питань організації краєзнавчо-туристичної роботи. Ключові слова: історія, міждисциплінарний підхід, дослідження у галузі історії, критичне мислення краєзнавчо-туристична робота.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, що володіють науковим інструментарієм для теоретичних та експериментальних досліджень та практичної діяльності у архівно-джерелознавчій, археологічній, музеєзнавчій, туристично-краєзнавчій роботі, дослідженні суспільно-політичних і соціокультурних реалій розвитку європейського простору відповідно до європоцентристських інтеграційних процесів в Україні. Акцент на освіченість, поглиблення і створення знань, здатність навчатися за індивідуальною освітньою траєкторією.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології Бакалавр історії та археології може займати посаду педагогічного працівника – вчителя історії в базовій загальноосвітній школі, працівника музейного закладу, архівної установи; в органах державної адміністрації та громадських організацій; туристичних організаціях, брати участь у розробці науково-дослідних проблем, працювати на посадах референта, лаборанта в науково-дослідницьких інститутах. <i>Посади за ДК 003:2010:</i> 2331 – Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2421.2 – Консультант з питань історії. 2431.1 – Науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство) 2433.1 – Науковий співробітник (інформаційна аналітика) 2443.1 – Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія) 2443.2 – Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях). 2359.1 – Молодший науковий співробітник (в інших галузях навчання) 3310 – Інші фахівці в галузі освіти 3340 – Асистент вчителя, викладач-стажист, лаборант (освіта). 3436.1 – Помічники керівників підприємств, установ та організацій. Референт. 3414 - Екскурсовод 4221 – Агент з організації туризму
Подальше навчання	Випускники бакалаврської програми мають можливість продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі історії та археології, а також за міждисциплінарними програмами.

	Крім того, здобувачі вищої освіти можуть продовжити своє навчання за програмою другого циклу за галузю знань, що узгоджуються з отриманим дипломом бакалавра у навчальних закладах зарубіжних країн у відповідності до угод про співпрацю та обмін студентами.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму, діяльнісного, компетентнісного, контекстного, проблемно-орієнтованого підходів; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної та творчої складової навчання у формі комбінації лекцій, практичних і лабораторних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проектів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт.
Оцінювання	Рейтингова система оцінювання передбачає виконання формульованого (поточного, модульного) та підсумкового оцінювання. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та лабораторних занять. Модульний контроль дозволяє визначити загальний рейтинг навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, критеріями якого є систематичність та активність на практичних заняттях; виконання самостійних та індивідуальних завдань. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль (у формі екзамену чи заліку з навчальної дисципліни) та атестацію здобувачів. Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з історії та методики її навчання, випускного екзамену з європеїстики. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється в балах з наступним переведенням в оцінку за традиційною національною шкалою та шкалою ECTS.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі історії та археології у процесі професійної діяльності історика та організатора краєзнавчо-туристичної роботи, викладати історію (всесвітню та вітчизняну) в загальноосвітній школі, застосовувати сучасні досягнення історичної науки, теорії та методології дидактики історії для навчання учнів в умовах динамічних змін в організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності(ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>

<p style="text-align: center;">Фахові компетентності спеціальності(ФК)</p>	<p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p> <p>ФК1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ФК 2.Знання категоріально-понятійного апарату та хронології історичної науки.</p> <p>ФК 3.Знання сучасних досліджень в галузі історії та історичного туризмознавства.</p> <p>ФК 4. Знання форм, методів і засобів контролю та корекції знань учнів в межах класної, позакласної та позашкільної роботи з історії.</p> <p>ФК 6. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.</p> <p>ФК 7. Здатність орієнтуватися в історичному просторі, визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснення історичних фактів, явищ, процесів.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати науковий інструментарій для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, інтерпретувати, синтезувати, узагальнювати та використовувати її для навчання. Формувати в учнів предметну (історичну) компетентність, цілісну картину суспільного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p> <p>ФК 10. Здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії; використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>ФК 11. Здатність до самостійної роботи, здатність застосовувати накопичені теоретичні знання у професійній діяльності.</p> <p>ФК 12. Знання освітніх технологій та здатність проектувати й проводити різні типи уроків з історії із застосуванням сучасних технологій навчання.</p> <p>ФК 13. Здатність застосовувати сучасні методики й освітні технології для забезпечення ефективної діяльності в різних галузях історії та краєзнавчо-туристичній роботі.</p> <p>ФК 14. Здатність застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів, добирати й розробляти оцінювальні завдання для самостійних і контрольних робіт, індивідуальної та групової роботи.</p> <p>ФК 15. Здатність працювати в команді, спілкуватися з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово.</p> <p>ФК 16. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.</p> <p>ФК 17. Здатність застосовувати у професійній діяльності особистісні якості, а саме: комунікативність, відповідальність, рефлексивність, емпатійність, здатність до самоаналізу і самоуправління, фахового зростання).</p>
	<p>7. Програмні результати навчання</p>
<p style="text-align: center;">ПРН</p>	<p>ПРН 1. Розуміння принципів і методів історичного дослідження, розуміння змінності підходів до минулого, взаємозв'язку пізнавальної діяльності дослідника з провідними науковими та ідейними течіями свого часу, взаємодії історії з політикою, ідеологією, культурою, ціннісними орієнтаціями соціуму.</p> <p>ПРН 2. Уміння аналізувати історичні документи та історико-географічні тексти з різних періодів, інтерпретувати та контекстуалізувати їх правильно в дипломній чи інших роботах чи</p>

звітах; вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації, кваліфіковано розробити наукову гіпотезу на підставі доступного джерельного матеріалу.

ПРН 3 Уміння аналізувати регіональні особливості України, теоретико-методологічних основ туристично-краєзнавчої діяльності;

ПНР 4. Знання джерел, форм, методів та принципів краєзнавчо-туристичної роботи;

ПНР 5. Знання наукових технологій дослідження краєзнавчо-туристичної роботи;

ПНР 6. Здатність аналізувати нормативно-правову базу та організаційні основи туристичного краєзнавства в Україні; зміну парадигм національної краєзнавчої освіти з посиленням у ній ролі активно-туристичних форм пізнання рідної землі.

ПНР 7. Уміння планувати навчальну краєзнавчо-туристичну роботу.

ПНР 8. Здатність проводити різні форми краєзнавчо-туристичної роботи.

ПНР 9. Уміння оперувати основними поняттями краєзнавчо-туристичної діяльності.

ПРН 10. Здатність ідентифікувати ментальність, реконструювати світоуявлення, матеріальне і нематеріальне життя, людську психологію та щоденну практику, властиву соціальним верствам певної історичної епохи.

ПРН 11. Уміння застосовувати теоретичні здобутки археологічної науки в побудові історичних концепцій, використання артефактів як базових елементів історичних реконструкцій.

ПРН 12. Здатність демонструвати критичне мислення в оцінці історичного процесу, діяльності історичних осіб, виявляти власну позицію щодо суперечливих фактів історії.

ПРН 13. Уміння працювати на уроках з компетентнісно-орієнтованими методиками навчання, реалізувати міжпредметні зв'язки та інтегроване навчання; видозмінювати форми проведення уроку, навчальні завдання та види діяльності учнів з урахуванням поставлених перед уроком особистісно розвиваючих завдань.

ПРН 14. Уміння працювати на уроках з інноваційними методиками та технологіями навчання, реалізувати міжпредметні зв'язки.

ПРН 15. Уміння організовувати навчальну діяльність та позаурочну роботу учнів у загальноосвітніх закладах, створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище.

ПРН 16. Готовність до відкритості та толерантності в становленні комунікації в зоні інтенсивної взаємодії різних культур.

ПРН 17. Здатність здійснювати професійну діяльність у полікультурному світі, реалізовувати конструктивну взаємодію з представниками інших культурних груп.

ПРН 18. Використовувати різноманітні гуманітарні фактори навчання історії; спонукати школярів до осмислення філософсько-світоглядних висновків на основі досліджуваного матеріалу;

ПРН 19. Готовність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.

ПРН 20. Здатність до прояву автономності у професійній діяльності, до адекватної самооцінки своїх професійних можливостей та особистісних якостей на основі самоповаги та позитивного самосприйняття.

ПРН 21. Здатність до реалізації ідеї діалогу культур на різних рівнях взаємодії, навчання культурі миру як системі поведінкових норм, що

	<p>базуються на ідеалах терпимості, ненасильства, поваги до фундаментальних прав та свобод людини.</p>
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Проектна група: Кузнець Тетяна Володимирівна, доктор історичних наук, професор кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Опацький Ігор Юрійович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Гарант освітньо-професійної програми: Дудник Олена Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Група забезпечення: процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, в складі 4 докторів наук, 30 кандидатів наук та 8 викладачів. До реалізації програми залучаються провідні вчені науков-дослідних інститутів НАН України, вчені АПН України та науковці інших вітчизняних і закордонних університетів.</p>
<p>Матеріально – технічне забезпечення</p>	<p>Майбутні фахівці мають доступ до технічних можливостей облаштованого комп'ютерного класу, аудиторій з мультимедійними проекторами та мультимедійними дошками, вільний безперебійний доступ до мережі Internet.</p>
<p>Інформаційне та навчально – методичне забезпечення</p>	<p>Задля цілісності та безперервності навчального процесу для послуг студентів спеціальності функціонує Бібліотека Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, електронна бібліотека, методичний кабінет навчальної та навчально-методичної літератури історичного факультету УДПУ імені Павла Тичини, факультетський та кафедральний Web-сайти. Навчальний процес забезпечений навчально–методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі дистанційного навчання Moodle. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Здобувачі вищої освіти здійснюють право на внутрішню академічну мобільність, яка реалізується у закладах (установах) – партнерах в межах України. Усталеною формою академічної мобільності для бакалавра є проходження навчальної та виробничої практик на базах закладів освіти, організацій, установ різних типів, форм власності та підпорядкування, про що свідчать угоди, заключені з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 14 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 3 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 11 ім. М. П. Бажана Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 9 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК № 17 «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний заклад» Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 7-колегіум» Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 10-медична гімназія» Уманської міської ради Черкаської області;

	<ul style="list-style-type: none"> - Державним історико-культурним заповідником «Трипільська культура»; - Інститутом археології НАН України у м. Києві; - Уманським краєзнавчим музеєм; - Державним історико-архітектурним заповідником «Стара Умань»; - Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація українських правників» - Уманським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги; - Відділом освіти, молоді та спорту Уманської районної державної адміністрації Черкаської області; - Службою у справах дітей Уманської міської ради; - Службою у справах дітей Уманської районної адміністрації; - Уманським гуманітарно-педагогічним коледжем ім. Т. Г. Шевченка; - Христинівською спеціалізованою школою I-III ступенів №1 імені О.Є. Корнійчука Христинівської районної ради Черкаської області; - Виконавчим комітетом Уманської міської ради; <p>Відділом освіти, молоді та спорту Уманської Районної Державної Адміністрації.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів вищої освіти на академічну можливість реалізовується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між університетом та закладами -партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування.</p> <p>Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів. Реалізовується програма подвійного диплому в закладах:</p> <p>Поморська академія в м. Слупську (Польща) Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща)</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Передбачена можливість навчання іноземних студентів.</p> <p>Іноземні студенти навчаються за окремим навчальним планом, в якому за рахунок дисциплін гуманітарного циклу виділено 600 годин (20 кредитів) на вивчення мови навчання впродовж 4 років з виходом на державний екзамен.</p>

II. Перелік компонент освітньо – професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			

I	Цикл загальної підготовки		
1.1	Гуманітарна підготовка		
ГП1.1.01	Українська мова	3	екзамен
ГП1.1.02	Іноземна мова	6	екзамен
ГП1.1.03	Історія української культури	3	екзамен
ГП1.1.04	Філософія	3	екзамен
ГП1.1.05	Політологія	3	екзамен
ГП1.1.06	Історія культури зарубіжних країн	3	екзамен
1.2	Фундаментальна підготовка		
ФП1.2.01	Археологія	3	екзамен
ФП1.2.02	Історична географія України	3	залік
ФП1.2.03	Етнографія України	3	екзамен
ФП1.2.04	Фізичне виховання	2	залік
ФП1.2.05	Джерелознавство історії України	3	залік
ФП1.2.06	Давня і середньовічна історія України	5	екзамен
ФП1.2.07	Історія України пізнього середньовіччя (XVI-серед. XVII ст.)	3	екзамен
ФП1.2.08	Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII-XVIII ст.)	4	екзамен
ФП1.2.09	Історія України XIX ст.	4	екзамен
ФП1.2.10	Історія України XX ст.	6	екзамен
ФП1.2.11	Історія стародавнього світу	4	екзамен
ФП1.2.12	Історія середніх віків	5	екзамен
ФП1.2.13	Історичний туризм в Україні	4	екзамен
ФП1.2.14	Історія туризму в Україні	3	залік
ФП1.2.15	Історичне краєзнавство	3	залік
ФП1.2.16	Світові аналоги козацтва	3	екзамен
ФП1.2.17	Курсова робота з історії України	1	

ФП1.2.18	Курсова робота з всесвітньої історії	1	
II Цикл професійної підготовки			
2.1	Психолого-педагогічна підготовка		
ППП 2.1.01	Педагогіка	5	екзамен
ППП 2.1.02	Психологія	5	екзамен
ППП 2.1.03	Основи наукових досліджень з історії	3	залік
ППП 2.1.04	Теорія та методика навчання історії	4	екзамен
ППП 2.1.05	Теорія та методика громадянської освіти	3	екзамен
ППП 2.1.06	МН краєзнавчої освіти	3	залік
ППП 2.1.07	Організація проектної діяльності	3	залік
ППП 2.1.08	Курсова робота з педагогіки або психології	1	
2.2	Науково-предметна підготовка		
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів	10	екзамен
НПП 2.2.02	Нова історія країн Європи та Америки	4	екзамен
НПП 2.2.03	Новітня історія країн Європи та Америки	4	екзамен
НПП 2.2.04	Нова історія країн Азії та Африки	4	екзамен
НПП 2.2.05	Новітня історія країн Азії та Африки	4	екзамен
НПП 2.2.06	Історіографія історії України	3	екзамен
НПП 2.2.07	Історіографія всесвітньої історії	3	екзамен
НПП 2.2.08	Архівознавство	3	залік
НПП 2.2.09	Пам'яткознавство і музеєзнавство	3	залік
НПП 2.2.10	Спеціальні історичні дисципліни	3	екзамен
НПП 2.2.11	Організація туризму	3	екзамен
НПП 2.2.	Організація екскурсійної діяльності	3	екзамен
Загальний обсяг кредитів обов'язкових компонент – 153			
Вибіркові компоненти ОП			

Загальний обсяг кредитів вибірових компонент – 60			
Практична підготовка			
П.01	Археологічна	3	залік
П.02	Музейно-архівна	3	залік
П.03	Педагогічна	3	залік
П.04	Краєзнавчо-туристична практика	3	залік
	Виробнича (педагогічна)	6	залік
П.06	Історична	6	залік

**III. Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми
032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ та їх логічна послідовність**

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ГП 1.1.01	Українська мова
ГП 1.1.03	Історія української культури
ФП 1.2.01	Археологія
ФП 1.2.02	Історична географія України
ФП 1.2.03	Етнографія України
ФП 1.2.05	Джерелознавство історії України
ФП 1.2.14	Історія туризму в Україні
НПП 2.2.11	Організація туризму
2 семестр	
ФП 1.2.04	Фізичне виховання
ФП 1.2.06	Давня і середньовічна історія Європи
ФП 1.2.11	Історія стародавнього світу
ФП 1.2.15	Історичне краєзнавство

ППП 2.1.02	Психологія
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів
НПП 2.2.11	Спеціальні історичні дисципліни
П 01	Археологічна практика
3 семестр	
ГП 1.1.04	Філософія
ГП 1.1.06	Історія культури зарубіжних країн
ФП 1.2.07	Історія України пізнього середньовіччя (XVI-сер.XVII ст.)
ППП 1.2.12	Організація екскурсійної діяльності
НПП 2.2.08	Архівознавство
НПП.2.2.06	Методика навчання краєзнавчої роботи
ВВ 1.01	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.02	Дисципліни вільного вибору
4 семестр	
ГП 1.1.02	Іноземна мова
ФП 1.2.08	Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII-XVII ст.)
ФП 1.2.12	Історія середніх віків
ППП 2.2.01	Педагогіка
ППП 2.2.08	Курсова робота з педагогіки або психології
НПП 2.2.09	Пам'яткознавство і музеєзнавство
ВВ 1.03	Дисципліни вільного вибору
П 02	Музейно-архівна
5 семестр	
ФП 1.1.09	Історія України XIX ст.
ФП 1.2.16	Світові аналоги козацтва
ППП 2.1.03	Основи наукових досліджень з історії

ППП 2.1.07	Організація проектної діяльності
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів
ВВ 1.05	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.06	Дисципліни вільного вибору
6 семестр	
ГП 1.1.05	Політологія
ФП 1.2.17	Курсова робота з історії України
ППП 2.1.04	Теорія та методика навчання історії
НПП 2.2.02	Нова історія країн Європи та Америки
НПП 2.2.04	Нова історія країн Азії та Африки
ВВ 1.08	Дисципліни вільного вибору
П 03	Педагогічна
7 семестр	
ФП 1.1.10	Історія України ХХ ст.
ФП 1.2.18	Курсова робота з всесвітньої історії
ППП 2.1.05	Теорія та методика громадянської освіти
ППП 2.2.06	Історіографія історії України
ВВ 1.09	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.10	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.12	Дисципліни вільного вибору
П 04	Красознавчо-туристична
8 семестр	
ФП 1.2.13	Історичний туризм в Україні
НПП 2.2.03	Новітня історія країн Європи та Америки
НПП 2.2.05	Новітня історія країн Азії та Африки
НПП 2.2.07	Історіографія всесвітньої історії

ВВ 1.12	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.13	Дисципліни вільного вибору
П 05	Виробнича (педагогічна) практика
П 06	Історична
	Атестація

ІV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
І. Цикл загальної підготовки		
І.1 Гуманітарна підготовка		
Здатність дотримуватися оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; доречно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів та етикетних ситуацій; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку.	Знання норм сучасної української мови в професійному спілкуванні, розуміння мовних стереотипів комунікації за фахом, основних вимог загальномовної та фахової мовної культури. Уміння правильно використовувати різні мовні засоби залежно від сфери й мети спілкування; послуговуватись всім лексичним багатством української мови; користуватись термінологічними, енциклопедичними та загальномовними словниками; дотримуватись вимог мовного етикету в будь-якій ситуації спілкування. Здатність підвищувати загальномовний рівень, формувати особисті практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності. Здатність демонструвати навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; вміння та навички мовної поведінки у професійній сфері.	Українська мова
Здатність продемонструвати необхідну комунікативну спроможність в сфері професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формі; навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами.	Знання лексики та ідїальтур из ібор матеріалу іноземної мови для ібультур оригінальною літературою, з тим, щоб вміти одержувати професійну інформацію з іноземних джерел, а також для розвитку навичок проведення бесіди-діалогу на рівні професійного мовлення. Уміння здобувати, оволодівати новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Здатність укладати професійні тексти і документи іноземною мовою, демонструючи міжкультурне розуміння та попередні знання у конкретному професійному контексті.. Здатність підвищувати загальномовний рівень, формувати особисті практичні навички. Готовність до соціальної взаємодії у мультидисциплінарному та мультинаціональному середовищі та управління їх участю; до відповідальності за результати власної діяльності.	Іноземна мова
Знання здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, можливостей запозичення культурних цінностей інших народів. Здатність до порівняльного аналізу ролі і місця вітчизняної культури у контексті світових та європейських культур творчих	Знання концептуальних засад історії та теорії української культури, історії становлення та розвитку окремих галузей, міжкультурних зв'язків України з країнами Європи та світу; проблем та перспектив розвитку української культури у сучасному цивілізаційному процесі. Уміння збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності. Здатність аналізувати різноманітні явища української	Історія української культури

<p>процесів. Здатність усвідомлено ставитися до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формувати на її основі соціально-моральної позиції особистості.</p>	<p>культури; оперувати основними термінами і поняттями; оцінювати значення культурних досягнень українського народу та внесок видатних діячів культури України. Здатність застосовувати соціально-культурні нормативи у поведінці, розвитку особистої культури.</p>	
<p>Знання основних теоретичних положень, фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, гносеології, логіки, науки, соціальної філософії, історії філософії, філософії культури, етики, естетики техніки, релігієзнавства. Здатність синтезувати набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття; застосовувати набуті знання при аналізі реалій сучасного суспільного буття; формувати власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.</p>	<p>Знання основних етапів розвитку світової та вітчизняної філософії; значення основних філософських понять і категорій; специфіки та структури філософського знання; основного кола філософських проблем; специфіки філософського підходу до пізнання. Здатність демонструвати сформований науковий світогляд, філософську культуру мислення та пізнання; аналізувати проблеми сучасного життя із використанням філософських понять та категорій; інтерпретувати зміст текстів першоджерел; обґрунтовувати власну світоглядну позицію. Здатність демонструвати свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань. Готовність до саморозвитку та духовного самовдосконалення.</p>	<p>Філософія</p>
<p>Знання сутності політики як явища соціального і духовного буття людини, її специфіки і місця в системі культури, основні положення. Здатність визначати суттєві ознаки і типологію сучасних політичних систем та їх елементів, аналізувати сучасні тенденції політичного життя України та міжнародних політичних відносин, Оцінювати вимоги основних вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів у політичній сфері</p>	<p>Знання основних закономірностей діяльності з керівництва і управління суспільними процесами на основі публічної влади, основних понять і категорій політичної науки, методів політичних досліджень, особливостей функціонування сучасних політичних інститутів, форм держав, історії політичної думки. Уміння самостійно аналізувати причини і наслідки політичних явищ і процесів, роль в них ідеологічних чинників, традицій, уявлень і переконань громадян. Здатність виявляти важливість загальнолюдських цінностей свободи, рівності, справедливості, демократії, миру тощо. Здатність займати в суспільстві активну громадянську позицію, протистояти спробам маніпулювання масовою та індивідуальною свідомістю членів суспільства, застосовувати когнітивні уміння на практиці</p>	<p>Політологія</p>
<p>Знання основних культурологічних понять історії світової культури, основних здобутків історії культури кожної культурно-історичної епохи. Здатність до порівняльного аналізу контекстів світових культур творчих процесів. Здатність усвідомлено ставитися до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формувати на її основі соціально-моральної позиції особистості</p>	<p>Знання концептуальних засад історії та теорії культури зарубіжних країн, основних культурологічних понять історії світової культури, особливостей кожної культурно-історичної епохи, їх спільних та відмінних рис, основних здобутків культури зарубіжних країн. Уміння аналізувати особливості культури країн у різні культурно-історичні епохи, проводити компаративний аналіз розвитку, прогнозувати тенденції подальшого розвитку зарубіжної культур із урахуванням історично-культурних закономірностей. Готовність застосувати соціально-культурні нормативи у поведінці. Здатність до продуктивної співпраці, до розвитку власної культури, соціально-активної життєвої позиції.</p>	<p>Історія культури зарубіжних країн</p>
<p>1.2 Фундаментальна підготовка</p>		
<p>Знання предмету та об'єкту археології; основних методів дослідження археологічних пам'яток; типів археологічних пам'яток; процедуру археологічного дослідження; основні галузі археології. Здатність характеризувати сучасні концепції та інтерпретації археологічних пам'яток з території</p>	<p>Знання основних досягнень сучасної академічної науки у галузі вивчення давньої історії України, етапів і культур - і соціогенезу людства; закономірностей розвитку історико-культурних типів у світі та характерних ознак матеріальної культури України, основних методів археологічних досліджень. Здатність використовувати отримані знання і переносити їх в нову ситуацію, при проведенні занять відповідно до фаху і спеціалізації аналізувати світовий історико-культурний процесу взаємозв'язку</p>	<p>Археологія</p>

України.	із розвитком суспільства на території України. Готовність застосовувати науковий підхід до аналізу та інтерпретації археологічних матеріалів як основи реконструкції історичного процесу	
Знання характеру розташування етносів, політичних і економічних утворень в різні історичні епохи; закономірностей і розвитку історико-географічних досліджень. Здатність розрізняти предмет вивчення історичної географії та історії географії; визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства. Здатність демонструвати навички самостійного картографування історичних подій та періодів.	Знання теоретичних та методологічних основ історичної географії України, закономірностей історичного ІІультур , окремих історичних подій з їх географічними кордонами та особливостями природних умов, де вони відбуваються; роль природного середовища в антропогенезі й етногенезі та соціально-економічному і культурному розвитку суспільства. Здатність визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства; аналізувати історико-географічні проблеми історії України, пов'язані з різними хронологічними періодами. Готовність організовувати практичну роботу учнів із різними типами джерел історичної географії (проводити самостійний пошук інформації за поданими джерелами та посібниками; виконувати завдання на контурних картах, створювати історичну карту та картосхему за описом).	Історична географія України
Знання предмету та завдань етнографії України, її методико-теоретичного потенціалу, основних джерел з курсу. Здатність здійснювати історичний та етнологічний аналіз явищ та процесів; самостійно працювати з археологічними, етнографічними, фольклорними, історичними джерелами та літературою. Здатність узагальнювати знання, отриманих з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.	Знання особливостей формування та розвитку етнічної історії українського народу, загальних етнологічних понять дисципліни. Знання методології та методики етнографічних досліджень, провідних етнологічних шкіл та їх представників в Україні; особливостей традиційної, матеріальної, духовної та соціонормативної культури українського етносу. Здатність аналізувати проблеми етногенезу та основних етапів етнічної історії українців з найдавніших часів до сьогодення; характеризувати перебіг етнічних процесів в Україні та прогнозувати їх розвиток. Здатність складати етнопсихологічну характеристику українців та представників етнічних меншин України, добирати й опрацьовувати історичні, етнографічні матеріали з різних джерел, узагальнювати й критично оцінювати історичні та етнографічні факти, події, явища та використовувати у навчальній та професійній діяльності.	Етнографія України
Здатність використовувати знання, уміння і навички з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності. Готовність до реалізації установлення на здоровий спосіб життя, фізичне удосконалення і самовиховання.	Знання теоретичних, методичних та організаційних основ фізичної культури. Здатність виявляти сформованість мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, потребу в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом. Розуміння значення фізичної культури і здорового способу, здатність переконувати в цьому учнів, формувати в них здоров'язберігаючу компетентність, усвідомлення цінностей фізичної культури, її активного використання у всебічному розвитку особистості. Здатність використовувати набуті навички у професійній діяльності.	Фізичне виховання
Здатність характеризувати різні групи джерел; визначати репрезентативність джерел, їх достовірність та значення; робити узагальнюючі висновки; застосовувати теоретичні знання у всіх видах джерелознавчого аналізу; володіти методикою пошуку, опрацювання і використання історичних джерел.	Знання предмету і теорії історичного джерелознавства, природи джерел, їх зміст та інформативний потенціал. Знання основних етапів розвитку історичного джерелознавства, його методичних засад; класифікацію історичних джерел, їх особливості. Здатність демонструвати сформовані системні навички аналізу джерел з історії України, самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку. Здатність застосувати сучасні методи джерелознавства у навчальній та професійній діяльності. Вміння демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних	Джерелознавство історії України

	<p>умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії, встановлення між предметних зв'язків.</p>	
<p>Здатність до аналізу історії виникнення та розвитку українського етносу, основних закономірностей його державотворення, соціально-політичної активності різних прошарків суспільства, історії формування та діяльності громадських, культурологічних та політичних організацій в Україні. Здатність визначати та оцінювати значення геополітичних факторів в історичному розвитку, суспільно-політичних трансформацій на шляху суверенного розвитку нашої держави.</p>	<p>Знання періодизації історії України, становлення різних форм суспільно-економічних відносин на території України, особливостей розвитку матеріальної та духовної культури давнього періоду та доби середньовіччя.</p> <p>Здатність визначати характерні риси основних періодів стародавньої та середньовічної української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них.</p> <p>Уміння співвідносити у хронологічному та просторовому сенсі події та явища історії України з подіями та явищами європейської історії. Здатність демонструвати стійкі навички локалізувати історичні події та об'єкти на карті; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями та явищами. Здатність оцінювати події, визначати позитивні та негативні наслідки дій історичних осіб в контексті історії українських земель давньої та середньовічної доби.</p>	<p>Давня і середньовічна історія України</p>
<p>Знати історичне минуле українського народу кінця XVI – сер. XVII ст. Розуміти контекст в причини історичних подій. Володіти понятійно-категорійним апаратом відповідної доби. Уміти працювати з історичними джерелами. Знати основну хронологію історії України кінця XVI – сер. XVII століть.</p>	<p>Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в XVI – сер. XVII ст.</p> <p>Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>Здатність працювати з історичними текстами і документами XVI – сер. XVII ст., коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>	<p>Історія України пізнього середньовіччя (XVI- сер. XVII ст.)</p>
<p>Знати історичне минуле українського народу сер. XVII - XVIII ст. Розуміти контекст в причини історичних подій. Володіти понятійно-категорійним апаратом відповідної доби. Уміти</p>	<p>Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами сер. XVII – XVIII ст.</p> <p>Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для</p>	<p>Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII- XVIII ст.)</p>

<p>працювати з історичними джерелами. Знати основну хронологію історії України середини XVII - XVIII століть.</p>	<p>досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини.</p> <p>Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>Здатність працювати з історичними текстами і документами сер. XVII - XVIII ст., коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>	
<p>Здатність визначати та оцінювати значення геополітичних факторів в історичному розвитку українських земель у XIX ст.; характеризувати суспільно-політичні трансформації України.</p> <p>Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії України XIX ст.</p>	<p>Знання предмету, завдань, історіографії та джерел курсу, суспільно-політичного, соціально-економічного та культурного становища українських земель у XIX ст.</p> <p>Уміння співвідносити історичні події, процеси з періодом, епохою на основі знання періодизації історії.</p> <p>Здатність аналізувати та узагальнювати у певній системі, порівнювати, оцінювати, пояснювати історичні факти на основі різнобічного вивчення джерел і застосування історичних знань.</p> <p>Здатність визначати та оцінювати значення геополітичних факторів в історичному розвитку України.</p> <p>Здатність демонструвати свідоме застосування в професійній діяльності методології та знань історії.</p>	<p>Історія України XIX ст.</p>
<p>Здатність практично використовувати набуті знання в науковій, викладацькій, музейній, красназавчій праці.</p> <p>Здатність науково оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах.</p>	<p>Знання сучасних методів історичного пізнання та використання історичного термінологічно-понятійного апарату.</p> <p>Обізнаність в специфіці політичного, соціального, економічного, культурного життя України в новітню добу.</p> <p>Здатність аналізувати характер та особливості історичного процесу на території України XX - на початку XXI ст.</p> <p>Здатність самостійно поглиблювати свої знання у рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних засобів технічної інформації.</p>	<p>Історія України XX ст.</p>
<p>Здатність визначати основні чинники формування, функціонування та еволюції стародавніх цивілізацій, виявляти</p>	<p>Знання джерел та загальної історіографії історії Стародавнього Сходу, хронології та періодизації стародавньої історії, основних етапів процесу державотворення. Розуміння особливих та загальних</p>	<p>Історія стародавнього світу</p>

<p>їх особливі риси та взаємозв'язки; аналізувати економічні, соціальні, політичні та культурно-етнічні характеристики функціонування старосхідних держав. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії стародавнього світу.</p>	<p>рис розвитку східних цивілізацій. Здатність аналізувати та узагальнювати зміст історичних джерел, працювати з картою; аргументувати власну думку з дискусійних питань курсу. Здатність оцінити роль суб'єктивних і об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах старосхідної історії. Готовність застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній практичній, науковій та педагогічній роботі.</p>	
<p>Здатність визначати та демонструвати набір соціально-економічних, політичних, культурних та інших характеристик розвитку суспільства Європи за доби середньовіччя. Здатність орієнтуватися в основних наукових підходах щодо дослідження європейського середньовіччя.</p>	<p>Знання джерел та загальної історіографії, основних понять і термінів з історії європейського середньовіччя. Уміння добирати та опрацьовувати джерела та наукову літературу з історії європейського середньовіччя; характеризувати основні елементи культурного коду європейської середньовічної цивілізації. Володіння базовими поняттями, науковим інструментарієм для дослідження європейського середньовіччя. Готовність застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній практичній, науковій та педагогічній роботі.</p>	<p>Історія середніх віків</p>
<p>Знання головних понять та термінології. Розуміння основних ресурсів для розвитку історичного туризму в регіонах України. Знання особливостей розвитку історичного туризму в окремих місцевостях і туристичних центрах України. Знання територіальної організації історичного туризму в Україні. Дослідження проблем і перспективи розвитку історичного туризму в Україні в цілому, окремих регіонах та місцевостях.</p>	<p>Готовність виявляти передумови розвитку історичного туризму. Аналізувати вплив окремих географічних факторів на розвиток історичного туризму в Україні. Здатність з'ясувати конкретні передумови і фактори формування історичного туризму в окремих регіонах і місцевостях України. Здатність виявляти основні проблеми розвитку історичного туризму в Україні в цілому, окремих регіонах та місцевостях. Здатність визначати перспективи історичного туризму в окремих регіонах і туристичних центрах України.</p>	<p>Історичний туризм в Україні</p>
<p>Знання витоків туризму в історії культури, динаміки розвитку подорожей, їх цілей, завдань і соціокультурних наслідків; історії туризму. Здатність простежувати зміни у географії подорожей і туризму в різні періоди історії; виявляти об'єктивні передумови становлення організованого туризму. Здатність розкривати особливості вітчизняного туризму, його історії та розвитку на всіх етапах. Уміння аналізувати сучасний стан українського туризму; показувати географію сучасного міжнародного туризму, основні тенденції його розвитку.</p>	<p>. Знання етапів та умов розвитку міжнародного і вітчизняного туризму; основних дат історії мандрівництва і туризму. Здатність оперувати основними поняттями з історії туризму. Здатність аналізувати динаміку розвитку мандрівок; прогнозувати розвиток вітчизняного і міжнародного туризму.</p>	<p>Історія туризму в Україні</p>
<p>Знання історичного краєзнавства та історичної регіоналістики. Здатність виявляти культуру міжрегіонального спілкування та міжетнічної толерантності. Здатність застосовувати навички історичного дослідження, готовність до проведення пошуково-краєзнавчої роботи в школі, залучення до неї молоді</p>	<p>Знання теоретичних основ історичного краєзнавства: (форм, методів, напрямів, джерел). Спроможність виробляти систему знань з історії, культури, економіки, природознавства рідного краю, проводити краєзнавчу роботу у професійній діяльності. Готовність до вдосконалення навичок історичного дослідження шляхом пошуково-краєзнавчої роботи. Здатність пропагувати історичні і культурні надбання українського народу, з метою формування культурно-історичної самоідентифікації.</p>	<p>Історичне краєзнавство</p>
<p>Розуміння та повага різноманітності й мультикультур-</p>	<p>Теоретичні знання з історії українського козацтва та його світових аналогів. Володіння базовим</p>	<p>Світові аналоги козацтва</p>

<p>ності. Світова історія: знання та розуміння. Знання основних історичних процесів та подій усіх континентів та їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень.</p> <p>Спроможність використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівняльних досліджень і узагальнень щодо природи етнонаціональних і державотворчих процесів.</p>	<p>історичним інструментарієм для вивчення інформаційного масиву, виявлення загальних закономірностей та значення Фронтиру в історії України.</p> <p>Здатність аналізувати українську історію крізь теорію Великого Фронтиру, визначити основні риси історії українського козацтва й зіставляти їх з відомими світовими аналогами.</p> <p>Готовність до відкритості та толерантності в становленні комунікації в зоні інтенсивної взаємодії різних культур.</p>	
II. Цикл професійної підготовки		
2.1 Психолого-педагогічна підготовка		
<p>Знання основних підходів до визначення педагогіки як науки, її взаємозв'язок з іншими науками; основних методів педагогіки; педагогічні технології, моделі виховання. Здатність застосовувати положення сучасної педагогіки; формувати індивідуальну педагогічну позицію щодо процесу навчання учнів; демонструвати досвід володіння сучасними педагогічними технологіями; засвоєними формами і методами групової педагогічної взаємодії.</p>	<p>Знання основ педагогіки, її основних понять і категорій; педагогічних технологій, моделей виховання.</p> <p>Уміння планувати та організовувати навчально-виховну роботу у відповідності з основними педагогічними закономірностями та принципами.</p> <p>Здатність осмислювати та аналізувати педагогічну дійсність. Готовність до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях.</p> <p>Уміння моделювати та розв'язувати педагогічні ситуації; застосовувати нові технології навчання та виховання, ефективно керувати діяльністю і спілкуванням дітей, спрямовуючи їх розвиток.</p> <p>Здатність займатися самоосвітою, самовдосконаленням</p>	Педагогіка
<p>Розуміння закономірностей формування і розвитку особистості і особливостей поведінки людини в суспільному середовищі. Здатність до застосування методик дослідження і аналізу особистісно-психологічних властивостей людей. Здатність орієнтуватися у ситуаціях соціальних відносин і визначати необхідні засоби оптимальної взаємодії партнерів; вміти проводити аналіз психічних станів та властивостей особистості для оптимізації навчально-виховного процесу.</p>	<p>Знання загальних закономірностей та механізмів і психічної діяльності, сутності і специфіки психічного відображення дійсності; сутності, структури та психологічних властивостей особистості як системної якості індивіда; індивідуально-типологічних особливостей особистості (темперамент, характер, здібності) та можливостей впливу на їх розвиток; змісту, структури і видів діяльності та поведінки як психологічних феноменів. Уміння організувати дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології; проводити науково-обґрунтований аналіз психологічних фактів; пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки особистості; аналізувати психологічний зміст, структуру, механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових; застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.</p>	Психологія
<p>Знання про наукові дослідження, особливості їх проведення. Знання методів організації та проведення наукових та соціальних досліджень. Здатність здійснювати науково-пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал. Користуватися методами соціометрії, математичного аналізу для обробки результатів дослідження. Здійснювати наукове дослідження у вигляді курсової роботи.</p>	<p>Знання загальних основ, предмету, завдань, методів методології наукових досліджень; етапів, видів, структури і тривалості педагогічного експерименту; способів формування груп для проведення педагогічного експерименту.</p> <p>Здатність працювати з літературою з обраної теми досліджень, ставити мету, визначати завдання і гіпотезу досліджень; планувати та проводити експеримент; обробляти отримані дані за допомогою методів математичної статистики, оформляти роботу згідно вимог, що пред'являються; застосовувати набуті навички для написання наукових досліджень.</p>	Основи наукових досліджень з історії
<p>Розуміння структури системи, змісту та концептуальних завдань навчання історії у загальноосвітній</p>	<p>Знання історії розвитку та методології методики як наукової дисципліни; змісту шкільних курсів історії; засобів, методів й основних прийомів навчання</p>	Теорія та методика навчання історії

<p>школі. Здатність застосовувати комп'ютерні технології, технології дистанційного навчання, модульно-тьюторську систему навчання, технологію ситуаційного навчання, дослідницьких проектів, технологій навчання у співробітництві тощо, як інструментів пізнання. Готовність презентувати особисту концепцію проектування дидактичної системи.</p>	<p>історії; критеріїв оцінювання рівнів навчальних досягнень і способів перевірки знань та умінь; основних закономірностей навчання історії. Уміння з'ясувати рівень знань та умінь з історії в учнів конкретної вікової категорії; співвідносити історичний зміст із методами, прийомами та засобами навчання; розробляти оцінювальні завдання, передбачати та прогнозувати результати навчання, вносити корективи в педагогічну діяльність; уміння укладати плани-конспекти уроків, готувати виховні заходи для організації позакласної роботи, виготовляти та застосовувати прості наочні посібники; вести педагогічне спостереження, брати участь в експериментальній роботі. Здатність передбачати та прогнозувати результати навчання, вносити корективи в педагогічну діяльність</p>	
<p>Розуміння структури системи, змісту та концептуальних завдань навчання громадянської освіти у загальній середній школі. Знання методологічних засад навчання громадянської освіти як предметної галузі. Здатність працювати на уроках з компетентнісно орієнтованими методиками навчання; визначати способи формування, критерії моніторингу та оцінювання громадянської компетентності учнів.</p>	<p>Знання предмета, цілей, завдань, змісту громадянської освіти, наукових засад предметної методики, теоретичних основ дидактики, закономірностей процесу навчання громадянської освіти. Готовність до організації, планування і проведення урочної та позакласної навчальної діяльності з предмету «Громадянська освіта». Готовність працювати на уроках з технологіями проблемного, практичного навчання, організовувати пізнання у проектній діяльності. Здатність формувати та оцінювати в учнів рівні громадянської компетентності.</p>	<p>Теорія та методика громадянської освіти</p>
<p>Розуміння структури системи, змісту та концептуальних завдань краєзнавчої роботи у загальноосвітній школі. Знання методологічних засад краєзнавчої роботи. Здатність застосовувати краєзнавство як метод, дидактичний принцип, за допомогою якого можна домогтися підвищення ефективності навчання історії. Здатність проводити краєзнавчі дослідження.</p>	<p>Знання змісту програм з історії України, тематики та ключових питань історії рідного краю у шкільному курсі історії України; теоретико-методологічних основ організації краєзнавчих досліджень. Здатність до перенесення системи наукових знань у практику навчально-виховної діяльності учнів. Здатність застосовувати краєзнавство як метод, дидактичний принцип, за допомогою якого можна домогтися підвищення ефективності навчання історії. Усвідомлення необхідності практичних дій зі збереження історико-культурної спадщини краю, відродження духовності. Здатність усвідомлено ставитися до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формувати на її основі соціально-моральної позиції особистості.</p>	<p>Методика навчання краєзнавчої роботи</p>
<p>Знання наукових засад побудови освітнього процесу з використанням цифрових технологій, їх ефективного застосування в роботі з учнями, впливу освітньо-інформаційного середовища на різні сторони розвитку особистості. Формування сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок використання цифрових освітніх ресурсів. Здатність застосовувати цифрові технології в науково-дослідній роботі та освітньо-виховному процесі.</p>	<p>Знання методів історичного дослідження, вміння ефективно інтегрувати знання, використовувати міждисциплінарні зв'язки для аналізу та реконструкції історії у повноті політичних, економічних, соціокультурних явищ і процесів. Здатність формулювати актуальне дослідницьке завдання, наводити необхідну інформацію для її розв'язання та формулювати науково вагомі висновки, презентувати результат діяльності. Уміння аналізувати джерела та історіографію різних історичних періодів, вміння інтерпретувати та контекстуалізувати ці матеріали в презентаціях, письмових звітах, випусковій кваліфікаційній роботі. Готовність працювати у дослідницькому колективі, брати відповідальність за організацію певного етапу колективної роботи, співпрацювати в багатопрофесійній та полікультурній міжнародній групі. Здатність презентувати письмові тексти та робити усні презентації різного рівня складності українською</p>	<p>Організація проектної діяльності</p>

	чи іноземною мовами, відповідно до спеціалізації та конкретного дослідницького завдання.	
Здатність практично використовувати набуті знання в науково-дослідницькій роботі. Здатність оцінювати головну практичну галузь результатів дослідження	Знання сучасних методів наукового дослідження та використання термінологічно-понятійного апарату. Здатність до створення практичних висновків курсової роботи, що рекомендуються освітній сфері. Здатність структурувати й візуалізувати навчальний матеріал та результати наукових досліджень на основі використання сучасних інформаційних технологій Здатність самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й обробки наукової інформації.	Курсова робота з педагогіки або психології
2.2 Науково-предметна підготовка		
Розуміння наукових підходів до вивчення історії слов'янських народів, що склалися у вітчизняній та зарубіжній історіографії. Здатність застосовувати базовий понятійний апарат дисципліни, визначати особливості розвитку кожної із слов'янських країн Центральної та Південної Європи, вплив досвіду їх історичного розвитку на сьогодення. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії слов'янських народів.	Знання джерел, основних понять і термінів з історії слов'янських народів. Знання стану внутрішньої і зовнішньої політики кожної країни, основних тенденцій їх розвитку у різні періоди їх історії, основної хронології подій. Уміння аналізувати головні події в історії слов'янських народів, локалізувати історичні події та об'єкти на карті, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями та явищами. Здатність демонструвати практичні навички роботи з історичними документами, науковою літературою, періодичними виданнями. Здатність оцінювати роль слов'янських народів у всесвітній історії. Здатність демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії	Історія слов'янських народів
Розуміння соціальної основи історичного знання, його теоретичних та методологічних принципів, історіографії з предмету, знання джерельної бази історичних досліджень Нового часу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства XVII – на початку XX ст.; локалізувати історичні події та об'єкти на карті, оцінювати зміни в геополітичному контексті.	Конкретно-історичні знання щодо перебігу основних подій суспільно-політичного процесу, загальних тенденцій формування системи міжнародних відносин, соціально-економічних змін, основних етапів духовного і культурного життя країн Західної Європи та Північної Америки. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства XVII – на початку XX ст. Уміння критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, фактологічний матеріал, використовувати у практиці навчальній та професійній діяльності. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування нової історії країн Європи і Америки.	Нова історія країн Європи і Америки
Розуміння соціальної основи історичного знання, його теоретичних та методологічних принципів, історіографії з предмету, знання джерельної бази історичних досліджень Новітнього часу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства XX – на початку XXI ст.; локалізувати історичні події та об'єкти на карті, оцінювати зміни в геополітичному контексті.	Знання наукової періодизації, етапів і процесів історії країн Західної Європи та Північної Америки після Першої світової війни до сучасності; спільних і відмінних рис їх історичного розвитку, хронології найголовніших подій і політичну географію країн цих регіонів: джерел і літератури з проблем курсу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку історичного процесу західного суспільства XX – початку XXI ст. Уміння критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, фактологічний матеріал, використовувати у практиці навчальній та професійній діяльності. Здатність визначати зміни в економічному розвитку та соціальній структурі, особливості урбанізаційних процесів, партійно-політичних відносин, зовнішньополітичних процесів у контексті формування геополітичної карти світу. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування новітньої історії країн Європи і Америки.	Новітня історія країн Європи та Америки
Розуміння цивілізаційних основ країн Азії та Африки їх орієнтацію, систему цінностей, пріоритети, структуру, проблеми	Знання предмету, періодизації, основних рушійних сил розвитку історичного процесу нової історії країн регіону. Здатність характеризувати суспільний лад і політичну карту Азії і Африки з XVI ст. до початку	Нова історія країн Азії та Африки

<p>релігії, культури, менталітету. Здатність характеризувати загальні тенденції історичного розвитку країн Азії, Африки в новий час; визначати національно особливі риси, характерні для окремої країни або групи країн, робити диференційований порівняльно-історичний аналіз рівня соціально-економічного, суспільно-політичного і культурного розвитку цих країн.</p>	<p>XX ст.; особливості розвитку країн Азії і Африки в новий час. Уміння визначати та аналізувати основні проблеми і події політичної історії в країнах Азії і Африки, особливості соціально-економічного і культурного розвитку окремих регіонів, вплив на нього колоніальної системи, релігійні особливості окремих країн та зміни, які відбулися у ході формування геополітичної карти світу. Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків: локалізувати історичні події та об'єкти на карті; оцінювати зміни в геополітичному контексті; визначати місце і роль кожної з країн у системі міжнародних відносин на відповідному історичному відрізку часу. Готовність викладати історію країн Азії, Африки та Латинської Америки як складову частину курсу загальної історії в загальноосвітній школі.</p>	
<p>Розуміння цивілізаційних основ країн Азії та Африки їх орієнтацію, систему цінностей, пріоритети, структуру, проблеми релігії, культури, менталітету. Здатність характеризувати загальні тенденції історичного розвитку країн Азії, Африки в новітній час; визначати національно особливі риси, характерні для окремої країни або групи країн, робити диференційований порівняльно-історичний аналіз рівня соціально-економічного, суспільно-політичного і культурного розвитку цих країн.</p>	<p>Знання предмету, періодизації, основних рушійних сил розвитку історичного процесу новітньої історії країн регіону. Здатність характеризувати суспільний лад і політичну карту Азії і Африки XX – XXI ст., особливості розвитку країн Азії і Африки в новітній час. Уміння визначати та аналізувати основні проблеми і події політичної історії в країнах Азії і Африки, особливості соціально-економічного і культурного розвитку окремих регіонів, вплив на нього колоніальної системи, релігійні особливості окремих країн та зміни, які відбулися у ході формування геополітичної карти світу. Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків; локалізувати історичні події та об'єкти на карті; оцінювати зміни в геополітичному контексті; визначати місце і роль кожної з країн у системі міжнародних відносин на відповідному історичному відрізку часу. Готовність викладати історію країн Азії, Африки та Латинської Америки як складову частину курсу загальної історії в загальноосвітній школі.</p>	<p>Новітня історія країн Азії та Африки</p>
<p>Здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії України. Здатність отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.</p>	<p>Знання основних етапів розвитку національної історіографії та головних історичних концепцій, які відповідали певним історичним періодам. Розуміння основних понять, категорій та дефініцій, їх загальнонаукове та прикладне смислове навантаження в контексті курсу. Володіння теоретичними та методологічними засадами історіописання, знання представників української історичної науки, їх головних творів, здатність характеризувати концептуальні засади історичних шкіл. Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків. Вміння демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії. Здатність використовувати історіографічні знання при написанні курсових робіт та наукових текстів; застосовувати набуті історіографічні знання в професійній діяльності, суспільному житті та громадсько-виховній роботі.</p>	<p>Історіографія історії України</p>
<p>Розуміння розміщення, принципів відбору, застосування історіографічного доробку та архівних документів для реконструкції політичної та культурної історії в українському і</p>	<p>Знання теорій історичного процесу, етапів і методів історичного дослідження, соціальних функцій історичної свідомості, місця і ролі історичних знань у сучасному суспільстві. Розуміння змісту основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку</p>	<p>Історіографія всесвітньої історії</p>

<p>світовому контекстах, для комплексного дослідження історичних, суспільно-політичних, державотворчих, соціокультурних аспектів становлення та життєдіяльності народів світу. Здатність до світоглядного самовизначення, усвідомленого ставлення до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формування на її основі соціально-моральної позиції особистості.</p>	<p>історіографії та впливу сучасної гуманітаристики на історіографічний процес. Знання основних аспектів теоретико-методологічного дискурсу усно-історичних досліджень у просторі конструювання минулого.</p>	
<p>Знання загальних засад архівознавства як науки, головних понять та термінології, основних етапів історії архівної справи, систему організації архівної справи в Україні. Здатність професійно використовувати інформацію архівних документів, застосовувати сучасні інформаційні технології в архівній справі.</p>	<p>Знання історії архівної справи в Україні, нормативної основи організації архівної справи в Україні. Знання специфіки складу і змісту Національного архівного фонду України системи архівних установ України, виробничих підрозділів архіву, основних архівних технологій. Розуміння організації архівних документів в Україні, технології зберігання документів в архівах, специфіку обліку та принципи і методів використання архівної інформації. Здатність демонструвати навички раціонального пошуку, відбору, аналітичного дослідження архівних документів методикою їх використання у науково-дослідній, навчальній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю.</p>	<p>Архівознавство</p>
<p>знати класифікацію та критерії оцінювання історико-культурної спадщини, вміння відбору, обліку, паспортизації, реєстрації, фіксації пам'яток історії та культури; знати основи історичного музеєзнавства, історію розвитку практичної музейної справи з усіма її регіональними особливостями; знати види експозиційних матеріалів та етапи науково-експозиційної роботи; форми та види культурно-просвітницької роботи музеїв історичного профілю; знати основи консервації та реставрації пам'яток історії та культури; знати методикою фондової, масово-просвітницької роботи, наукової роботи та популяризації музеїв; знати методикою проведення екскурсійної роботи музейних установ.</p>	<p>розуміння стратегій розвитку музейної справи та пам'яткоохоронної діяльності; здатність до розробки програм і концепцій розвитку музейної галузі та використання об'єктів спадщини; здатність до впровадження новітніх музеологічних та пам'яткоохоронних практик у вітчизняну музейно-пам'яткоохоронну галузь. Уміти виокремлювати основні напрями діяльності музеїв на сучасному етапі; уміти створювати уніфіковану систему організаційно-розпорядчих документів в музейних установах; уміти аналізувати правила зберігання і використання музейних експонатів; уміти логічно та об'єктивно мислити, робити аргументовані висновки, користуватися науково-довідковим апаратом музеїв; уміти розкривати витoki музейної справи в історії культури, особливості вітчизняного музеєзнавства на всіх етапах розвитку, аналізувати сучасний стан музейної справи; уміти аналізувати внутрішню організацію музеїв, систему наукового комплектування музейних фондів, документування та зберігання колекцій.</p>	<p>Пам'яткознавство і музеєзнавство</p>
<p>Здатність застосовувати принцип історизму до джерел, робити аргументовані висновки, користуватися довідковою та науковою літературою тощо. Здатність визначати ступінь автентичності та вірогідності джерела, здійснюючи його всебічне вивчення (як зовнішніх ознак, так і змісту) з метою одержання достовірної інформації про історичні події та явища.</p>	<p>. Знання основ джерелознавства (теорії, історії та методів), особливостей різноманітних типів та видів джерел, предмету та завдань окремих спеціальних історичних дисциплін. Уміння застосовувати принцип історизму до джерел, робити аргументовані висновки, користуватися довідковою та науковою літературою. Здатність до володіння сучасними методами джерелознавчого аналізу, до визначення ступеню автентичності та вірогідності джерела, здійснюючи його всебічне вивчення (як зовнішніх ознак, так і змісту) з метою одержання достовірної інформації про історичні події та явища. Здатність отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.</p>	<p>Спеціальні історичні дисципліни</p>
<p>Знання змісту та суті організації</p>	<p>Знання особливостей створення туристського</p>	<p>Організація</p>

<p>туризму. Знання в галузях, пов'язаних з туристичною діяльністю, що дасть можливість критично аналізувати ситуацію в туристичній сфері та визначати ключові тенденції розвитку туризму. Знання нормативно-правової бази регулювання туристської діяльності. Знання організаційних засад створення та державного регулювання діяльності туристських підприємств.</p>	<p>продукту, а також взаємодія туристських підприємств з постачальниками туристських послуг в умовах функціонування туристської індустрії. Здатність застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі. Здатність ефективно використовувати на практиці теоретичні знання при формуванні та реалізації туристичних послуг.</p>	<p>туризму</p>
<p>Знання з організації екскурсійного обслуговування в індустрії туризму; Знання теоретичних основ екскурсійної справи: сутності екскурсії, її основних ознак та функцій, класифікації екскурсій. Здатність формувати екскурсійну тематику; Дослідження основних напрямів і тенденцій розвитку екскурсійного обслуговування в сучасних умовах. Володіння методичними прийомами підготовки та проведення екскурсій, технологією створення нової екскурсії, особливостями застосування методичних прийомів показу, розповіді та руху. Знання методики організації екскурсійного обслуговування різних категорій туристів і екскурсантів.</p>	<p>Знання місця, ролі та функцій екскурсійної діяльності в індустрії туризму. Знання методики підготовки та проведення екскурсій. Здатність організовувати та планувати екскурсійну діяльність; готувати контрольний та індивідуальний тексти екскурсій; розробляти та проводити екскурсії. Знання основних прийомів проведення екскурсій.</p>	<p>Організація екскурсійної діяльності</p>
<p>Практична підготовка</p>		
<p>Здатність оволодіння знаннями практично розрізняти пам'ятки археології; культуру носіїв певної археологічної культури (відповідно до об'єкту запланованих розкопок чи розвідок); Здатність розрізняти комплекс археологічних пам'яток за допомогою спеціальних методів дослідження. Розуміти та застосовувати послідовність проведення археологічних досліджень. Готовність до добору репродукцій, фотографій, електронних презентацій, побудові екскурсії для школярів до археологічної пам'ятки.</p>	<p>Знання теоретичних основ наукового вивчення археологічних пам'яток різних категорій. Розуміння правил первинної обробки отриманих матеріалів, складання польових описів, зберігання і транспортування артефактів. Уміння працювати з археологічними пам'ятками в природному географічному оточенні, визначати їх факціальну належність (поселення, стоянка, курганний могильник та ін.); особливості залягання культурного шару, володіння способами і методиками його вивчення. Уміння складання планів пам'яток, що вивчаються, фіксації культурного шару, розмірів, опису процесу роботи (ведення щоденника), окремих об'єктів, поховань і стратиграфічної ситуації. Уміння обслуговувати польовий табір, організувати його функціонування і життєзабезпечення; оформляти результати польових досліджень у вигляді звіту. Готовність використовувати набуті когнітивні уміння на практиці у професійній діяльності.</p>	<p>Археологічна</p>
<p>Здатність до безпосередньої роботи (за індивідуальною програмою) у відділах архіву з його фондами і колекціями; аналітичної і синтетичної критики</p>	<p>Знання організації архівів і музеїв в Україні, напрямів та форм їх роботи щодо комплектування, обробки, систематизації, обліку, зберігання та використання архівних документів і музейних експонатів.</p>	<p>Музейно-архівна</p>

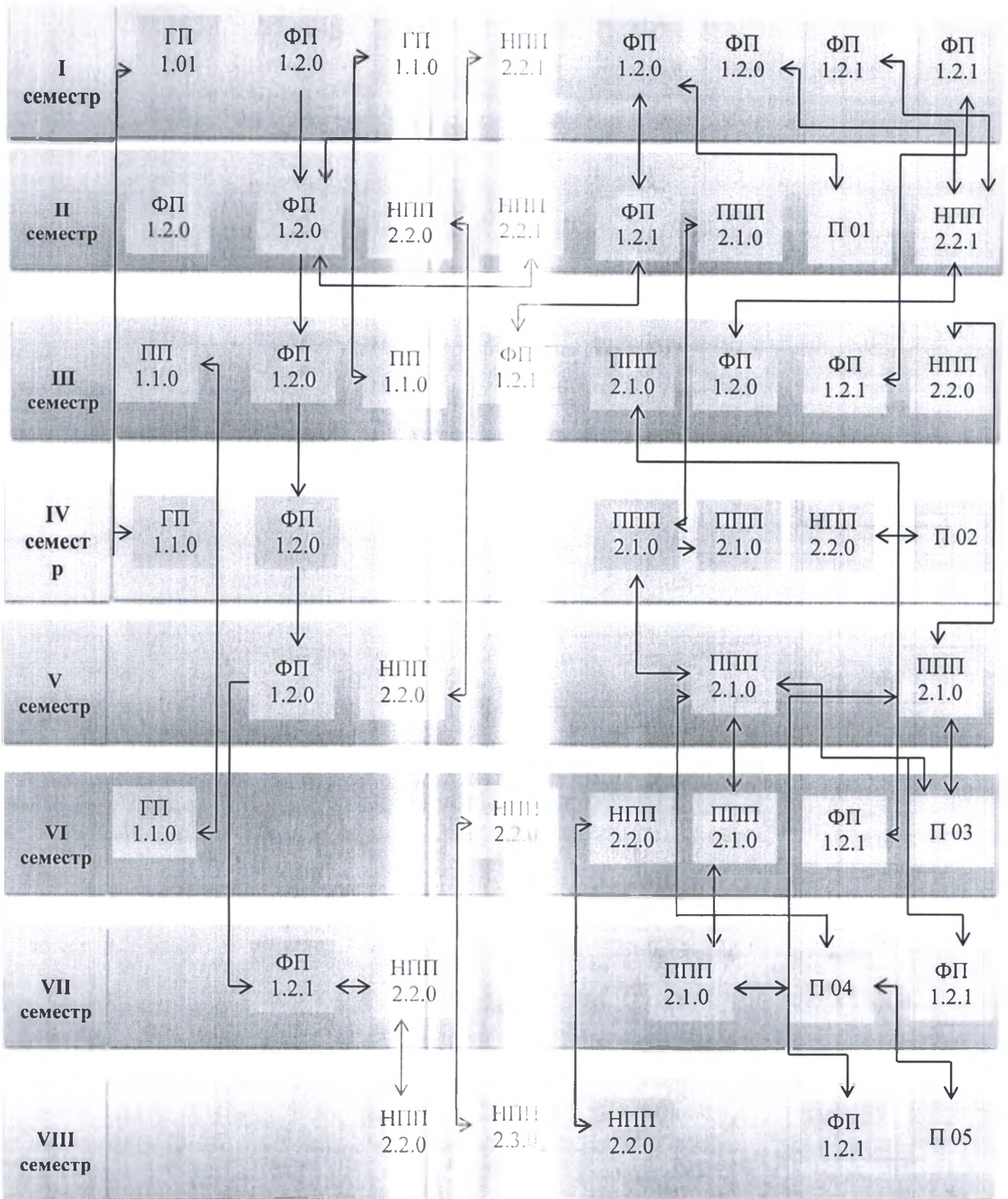
<p>архівних документів та матеріалів. Здатність демонструвати раціональні прийоми пошуку, відбору, аналітичної і синтетичної критики предметів музейного значення, методику їх використання у науково-дослідній, виховній та практичній роботі за професійною спрямованістю.</p>	<p>Набуття навичок раціонального пошуку, відбору, аналітичного дослідження архівних документів і музейних експонатів, методики їх використання у науково-дослідній, навчально-виховній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю, практичний досвід індивідуальної та групової роботи. Здатність до самоорганізації, систематичного набуття й поповнення знань, вмінь і навичок роботи за обраним фахом. Здійснення адекватної самооцінки, здатність до рефлексії діяльності. Готовність використовувати набуті когнітивні уміння на практиці у професійній діяльності.</p>	
<p>Здатність демонструвати уміння та навички педагогічної праці. Готовність до самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнівським колективом та окремими учнями; до професійного самовдосконалення, педагогічної творчості.</p>	<p>Застосування теоретичних знань на практиці; досвід аналізу навчально-виховної роботи; здатність здійснення виховної роботи з учнівським колективом та окремими учнями; вироблення умінь індивідуального стилю діяльності в умовах педагогічної взаємодії.</p>	<p>Педагогічна</p>
<p>Закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами у процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на історико-туристичному об'єкті, на базі практики з туристичними дестанаціями, з історичними пам'ятками, з культурою та побутом національних меншин, з туристичною інфраструктурою, відпрацювання вмінь і навичок організації та здійснення екскурсійної діяльності. Здатність визначення історико-культурної цінності об'єктів та організації всебічної їх презентації з метою популяризації.</p>	<p>Знання історії та культури України, історико-етнографічних особливостей регіонів України, історії туризму в Україні. Знання та розуміння змісту туристичної та екскурсійної діяльності. Уміння планувати і організовувати історико-туристичні експедиції у відповідності з чинною нормативно-правовою базою. Здатність організувати колектив, здійснювати науковий та педагогічний супровід історико-туристичної експедиції, спрямовувати діяльність учасників експедиції на формування загальних та предметних компетентностей. Здатність передбачити та прогнозувати результати історико-туристичної практики, рефлексувати, коректувати в залежності від природно-кліматичних умов. Готовність і здатність узагальнювати набутий досвід, описувати спостереження, систематизувати і застосувати набуті знання, уміння, навички в самостійній практичній та педагогічній роботі.</p>	<p>Красназавчо-туристична практика</p>
<p>Закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами у процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на історико-туристичному об'єкті, на базі практики з туристичними дестанаціями, з історичними пам'ятками, з культурою та побутом національних меншин, з туристичною інфраструктурою, відпрацювання вмінь і навичок організації та здійснення екскурсійної діяльності. Здатність визначення історико-культурної цінності об'єктів та організації всебічної їх презентації з метою популяризації.</p>	<p>Знання історії та культури України, історико-етнографічних особливостей регіонів України, історії туризму в Україні. Знання та розуміння змісту туристичної та екскурсійної діяльності. Уміння планувати і організовувати історико-туристичні експедиції у відповідності з чинною нормативно-правовою базою. Здатність організувати колектив, здійснювати науковий та педагогічний супровід історико-туристичної експедиції, спрямовувати діяльність учасників експедиції на формування загальних та предметних компетентностей. Здатність передбачити та прогнозувати результати історико-туристичної практики, рефлексувати, коректувати в залежності від природно-кліматичних умов. Готовність і здатність узагальнювати набутий досвід, описувати спостереження, систематизувати і застосувати набуті знання, уміння, навички в самостійній практичній та педагогічній роботі.</p>	<p>Красназавчо-туристична практика</p>
<p>Здатність демонструвати зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом; використання їх у розв'язанні</p>	<p>Знання особливостей організації педагогічного процесу в навчальному закладі, стратегічних цілей навчання. Знання теоретичних основ дидактики та базових знань спеціальності. Здатність переносити вміння та здібності в контекст нової ситуації,</p>	<p>Виробнича (педагогічна)</p>

<p>конкретних навчальних, розвивальних та виховних завдань. Здатність проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>Готовність діяти з урахуванням соціальної відповідальності, громадянських та професійних зобов'язань; здійснювати рефлексію педагогічної діяльності.</p>	<p>організувати навчально-пізнавальну діяльність учнів. Здатність проводити психолого-педагогічні спостереження за учнями класу, виявляти їхні вікові та індивідуальні особливості, рівень розвитку, рівень вихованості, організаційні форми; підбирати методи й засоби проведення уроків у відповідності з дидактичними принципами навчання, враховуючи вікові, психологічні особливості учнів й конкретні умови навчання.</p> <p>Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у навчанні; стимулювати інтерес та активність учнів до засвоєння знань, розвивати їхню увагу, мислення, мовлення. Готовність до реалізації креативних, інноваційних ідей, обміну знаннями, ідеями. Здатність застосовувати технології моніторингу й оцінювання з метою діагностики навчальних досягнень учнів.</p> <p>Здатність працювати самостійно за індивідуальною програмою, застосовуючи гнучку схему планування практичної діяльності та самоконтролю. Готовність до самокорекції педагогічної діяльності на основі вивчення передового педагогічного досвіду, до безперервного індивідуального навчання.</p>	
<p>Здатність здійснювати науково-пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал. Користуватися методами історичного аналізу для обробки результатів дослідження. Здійснювати дослідження у вигляді наукової роботи.</p>	<p>Знання основних дат, подій та термінів історичного розвитку регіону; методики здійснення історичних досліджень (усна історія, архівознавство, історична географія тощо).</p> <p>Уміння застосовувати на практиці знання, вміння та навички набуті в процесі вивчення історичних дисциплін; збирати, систематизувати та аналізувати зібраний фактологічний матеріал; презентувати результати історичних досліджень.</p>	<p>Історична практика</p>

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньо-професійної програми «Історія та археологія (Краснзвч-туристична робота)» проводиться у формі здачі комплексного кваліфікаційного екзамену з історії та методики її навчання і випускного екзамену зі спеціалізації та завершується видачею документу державного зразка про присудження їм ступеня бакалавра із присвоєнням академічної кваліфікації: Бакалавр історії та археології і професійної кваліфікації: історик, вчитель історії основної школи, організатор краснзвч-туристичної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

VI. Структурно-логічна схема ОП

**VII. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми
«Історія та археологія (Красназнавчо-туристична робота)», галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія**

	ФП. 1.2.1 5	ФП. 1.2.1 6	ФП. 1.2.1 7	ФП. 1.2.1 8	ППП 2.1.0 1	ППП 2.1.0 2	ППП 2.1.0 3	ППП 2.1.0 4	ППП 2.1.0 5	ППП 2.1.0 6	ППП 2.1.0 7	ППП 2.1.0 8	НПП 2.2.0 1	НПП 2.2.0 2	НПП 2.2.0 3	НПП 2.2.0 4	НПП 2.2.0 5	НПП 2.2.0 6
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5													+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7	-	-	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10						+	+		+	+	+							
ФК1													+	+	+	+	+	+
ФК2			+	+														
ФК3																		
ФК4								+	+	+								
ФК6	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+
ФК7	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+
ФК8			+	+			+	+	+	+	+	+						
ФК9	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+
ФК10													+	+	+	+	+	+
ФК11	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК12								+	+	+	+							
ФК13								+		+	+							
ФК14								+		+	+							
ФК15					+	+		+	+	+	+							
ФК16			+	+								+						
ФК17					+	+		+	+	+	+							

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми «Історія та археологія (Красназнавчо-туристична робота)», галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія

	НПП 2.2.07	НПП 2.2.08	НПП 2.2.09	НПП 2.2.10	НПП 2.2.11	НПП 2.2.12	П 01	П02	П03	П04	П05
ПРН 1	+	+	+	+							
ПРН 2	+	+	+	+							
ПРН 3					+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4					+	+					
ПРН 5					+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6					+	+					
ПРН 7					+	+					
ПРН 8					+	+					
ПРН 9					+	+					
ПРН 10			+		+	+					
ПРН 11			+								
ПРН 12											
ПРН 13									+		+
ПРН 14						+					
ПРН 15							+		+		+

VI. Структурно-логічна схема ОП

Див.додаток

VII. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Див.додаток

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми освітньої програми _____ зі спеціальності: _____

Див.додаток

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми) _____ Дудник О.В.

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри історії України
УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 14 від 23 червня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____ Кузнець Тетяна Володимирівна

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою історичного факультету УДПУ
імені Павла Тичини (протокол № 12 від 28 серпня 2020 р.)

Голова вченої ради факультету _____ Карасевич Анатолій Олександрович

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом УДПУ імені
Павла Тичини

Начальник відділу _____ Денисюк Ірина Анатоліївна

Освітньо-професійну програму рекомендовано до впровадження вченою радою
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол
№ 11 від 30 квітня 2020 р.).

Учений секретар університету _____ Шчур С.А.